

504.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 4 sierpnia 1926 roku

o służbie przygotowawczej i egzaminie kandydatów na stanowiska III. kategorii w zarządzie centralnym Ministerstwa Sprawiedliwości, jako też w sądach i urzędach wymiaru sprawiedliwości.

Na zasadzie art. 11 i 12 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. № 21 poz. 164) zarządza się co następuje:

§ 1. Kandydaci na stanowiska III. kategorii w sądach i urzędach wymiaru sprawiedliwości, winni odbyć służbę przygotowawczą (praktykę), przewidzianą w art. 12 ustawy z dnia 17 lutego 1922 roku o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr 21 poz. 164) i złożyć egzamin, przepisany niniejszem rozporządzeniem.

§ 2. Do służby przygotowawczej mogą być dopuszczeni — w miarę wolnych etatów — kandydaci, którzy ukończyli 18 rok życia i odpowiadają warunkom określonym w art. 6 i 7 ustawy o państwowej służbie cywilnej, jeżeli wykażą się dowodem ukończenia szkoły powszechnej lub 3 klas szkoły średniej ogólnokształcącej lub zawodowej (§ 5 rozp. Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr 64 poz. 629) lub zwolnieniem od posiadania tego wymogu wykształcenia, uzyskanem w myśl art. 11 ustęp ostatni względnie art. 115 ustęp 1 ustawy o państwowej służbie cywilnej.

§ 3. Podania o dopuszczenie do służby przygotowawczej, należy wносить do właściwego prezesa sądu apelacyjnego, na ręce prezesa tego sądu okręgowego, w którego okręgu kandydat zamierza odbyć praktykę.

Do podania należy dołączyć metrykę urodzenia, dowód obywatelstwa polskiego, dowód posiadania wymaganego wykształcenia oraz dokładny własnoręcznie spisany życiorys.

Przed przedstawieniem podania prezesowi sądu apelacyjnego prezes sądu okręgowego zasięga opinii lekarza urzędowego co do stanu zdrowia kandydata.

§ 4. O sposobie załatwienia podania o dopuszczenie do służby przygotowawczej prezes sądu apelacyjnego zawiadamia równocześnie kandydata i właściwego prezesa sądu okręgowego.

Pierwszeństwo do dopuszczenia do praktyki mają kandydaci, którzy umieją pisać na maszynie i wykażą to zaświadczeniem kierownika tego sądu, w którym kandydat zamierza odbywać praktykę, stwierdzającym poprawność i szybkość pisanego pod dyktando i w przepisywaniu łatwo czytelnym referatów.

§ 5. Służba przygotowawcza trwa zasadniczo rok.

Do czasu praktyki nie wlicza się czasu, przez który kandydat nie pełnił jej z powodu choroby, urlopu lub odbywania służby wojskowej.

Ogólny nadzór nad służbą przygotowawczą i jej kierownictwo przysługuje prezesowi sądu apelacyjnego, w którego okręgu kandydat został przyjęty na służbę przygotowawczą, szczegółowy sposób zatrudnienia kandydata w czasie tej służby określa prezes sądu okręgowego, względnie kierownik tego sądu, w którego okręgu kandydat odbywa praktykę.

§ 6. Każda władza służbowa kandydata po ukończeniu przez niego służby przygotowawczej w dziale podlegającym jej kierownictwu winna złożyć prezesowi sądu apelacyjnego sprawozdanie, zawierające ocenę jego pilności, zdatności, uzdolnienia, jako też jego zachowania się w służbie i poza służbą.

Po upływie roku prezes sądu apelacyjnego — na podstawie powyższych sprawozdań — ocenia, czy kandydata można uważać za dostatecznie przygotowanego do egzaminu i ocenę tego wyniku podaje do wiadomości kandydata, przyczem, jeżeli ocena ta jest dodatnia, zawiadamia go, iż może on być dopuszczony do egzaminu, jeżeli zaś ocena jest ujemna, zawiadamia go, iż zwalnia go ze służby, albo, — że uwzględniając jego prośbę, zezwala mu na odbycie dalszej jeszcze służby przygotowawczej na ściśle określony czas nie dłuższy jednak, niż dwa lata.

Jeżeli ocena dodatkowego okresu pracy tej wypadnie również ujemnie, należy kandydata zwolnić ze służby.

§ 7. Kandydaci, którzy co najmniej przez dwa lata byli urzędnikami prowizorycznymi lub pracownikami kontraktowymi w urzędach zarządu i wymiaru sprawiedliwości i mają bardzo dobre kwalifikacje, oraz posiadają warunki określone w § 2 niniejszego rozporządzenia, mogą być, na swoją prośbę, przez prezesa sądu apelacyjnego dopuszczeni do egzaminu na stanowiska urzędników III. kategorii bez odbycia praktyki, przepisanej § 5 niniejszego rozporządzenia.

§ 8. W wypadkach wyjątkowych Minister Sprawiedliwości — na wniosek prezesa sądu apelacyjnego — może zwolnić kandydata od odbycia służby przygotowawczej w części lub w całości.

§ 9. Po ukończeniu pierwszego, a przed upływem trzeciego roku służby przygotowawczej z dodatnim wynikiem, kandydat winien poddać się egzaminowi.

W razie niepoddania się egzaminowi w ciągu trzech lat od wstąpienia do służby, należy kandydata zwolnić ze służby.

§ 10. Podania o dopuszczenie do egzaminu należy wносить w drodze służbowej do prezesa sądu apelacyjnego, który orzeka o dopuszczeniu do egzaminu i o postanowieniu swem zawiadamia prezesa sądu okręgowego.

W razie dopuszczenia kandydata do egzaminu, prezes sądu okręgowego wyznacza termin egzaminu i skład komisji i zawiadamia o tem kandydata.

§ 11. Komisje egzaminacyjne ustanawia się przy sądach okręgowych.

Komisje składają się z przewodniczącego, jego zastępcy i odpowiedniej ilości członków mianowanych na okres dwuletni z pośród sędziów i urzęd-

ników II. i III. kategorii, urzędujących w siedzibie sądu okręgowego.

Przewodniczącego i jego zastępcę mianuje prezes sądu apelacyjnego na wniosek właściwego prezesa sądu okręgowego, pozostałych członków mianuje prezes sądu okręgowego z pośród podległych mu doświadczonych urzędników II. i III. kategorii.

Komisje egzaminują w gronie trzech członków, przyczem przewodniczący musi być z grona sędziów, jeden z członków z grona urzędników II. kategorii, a drugi członek z grona urzędników III. kategorii.

Przewodniczący oznacza kolejność egzaminowania i sam bierze w niem czynny udział.

Przy głosowaniu przewodniczący oddaje głos ostatni; uchwały komisji zapadają większością głosów i są ostateczne.

§ 12. Egzamin jest pisemny i ustny. Egzamina te nie odbywają się publicznie i należy je przeprowadzić możliwie tego samego dnia.

Obydwa egzamina można odbywać jednocześnie z kilku kandydatami.

§ 13. Przy egzaminie pisemnym kandydat ma wykazać, że umie pisać dostatecznie szybko i czytelnie, że należycie zna ortografię oraz przepisy o dzieleniu wyrazów i stosowaniu znaków pisarskich, i że umie wypełniać druki (formularze), używane przy załatwianiu spraw w sądach i urzędach wymiaru sprawiedliwości.

Egzamina pisemne odbywają się w lokalu urzędowym pod nadzorem i kierownictwem jednego z członków komisji, wyznaczonego przez przewodniczącego komisji.

Kandydat po ukończeniu wypracowań oddaje je nadzorującemu przy egzaminie członkowi komisji, który wypracowania te doręcza przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej.

§ 14. Przy egzaminie ustnym kandydat winien wykazać:

- a) ogólną znajomość zasad ustawy konstytucyjnej, ustroju władz i urzędów państwowych i przepisów ustawy o państwowej służbie cywilnej,
- b) znajomość zasad organizacji sądów i urzędów zarządu i wymiaru sprawiedliwości,
- c) dokładną znajomość przepisów kancelaryjno-manipulacyjnych i o opłatach sądowych.

§ 15. Wyniki egzaminu ocenia się z równomiernem uwzględnieniem egzaminu pisemnego i ustnego i oznacza się następującymi stopniami:

1) „bardzo dobry“ — jeżeli kandydat wykazał wybitną i bardzo dokładną znajomość przedmiotów egzaminu;

2) „dobry“ — jeżeli kandydat wykazał dokładną znajomość przedmiotów egzaminu;

3) „dostateczny“ — jeżeli wiadomości kandydata są wystarczające;

4) „niedostateczny“ — jeżeli wiadomości kandydata są niewystarczające.

W razie niedostatecznego wyniku egzaminu komisja oznacza termin powtórnego egzaminu. Termin ten nie może być krótszy, niż trzy miesiące, nie dłuższy jednak niż rok.

O wyniku egzaminu należy zawiadomić prezesa sądu apelacyjnego.

W razie ponownego niedostatecznego wyniku egzaminu nie wolno powtarzać, kandydata należy zwolnić ze służby i równocześnie zawiadomić wszystkich prezesów sądów apelacyjnych o wykluczeniu kandydata od ponawiania egzaminu.

§ 16. Każda komisja egzaminacyjna zakłada księgę protokołów egzaminów urzędników III. kategorii, zawierającą następujące przedziały: 1) liczbę bieżącą, 2) dzień egzaminu, 3) skład komisji, 4) nazwisko kandydata, 5) wymienienie, który raz kandydat poddaje się egzaminowi, 6) ostateczny wynik egzaminu, 7) podpisy członków komisji.

§ 17. Na dowód poddania się egzaminowi kandydat otrzymuje świadectwo wystawione przez komisję egzaminacyjną według dołączonego wzoru.

Świadectwo ma być podpisane przez wszystkich członków komisji i zaopatrzone pieczęcią tego sądu okręgowego, przy którym urzęduje komisja.

§ 18. Kandydatom, którzy pełnią służbę nie w siedzibie komisji egzaminacyjnej i poddają się po raz pierwszy egzaminowi, należą się koszta podróży i normalne diety.

§ 19. W wyjątkowych wypadkach Rada Ministrów — na wniosek Ministra Sprawiedliwości — może zwolnić poszczególnych kandydatów na stanowiska wymienione w § 1 od egzaminu, przepisane niniejszym rozporządzeniem.

§ 20. Stanowiska urzędników III. kategorii w centralnym zarządzie Min. Sprawiedliwości, w Sądzie Najwyższym, sądach apelacyjnych, oraz w prokuraturach przy tych sądach mogą być nadawane tylko osobom, posiadającym kwalifikacje potrzebne do zajmowania stanowisk urzędników III. kategorii w sądach i urzędach wymiaru sprawiedliwości, niższych instancji.

§ 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia; równocześnie tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy wydane w przedmiocie unormowanym niniejszym rozporządzeniem.

Jeżeli jednak w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia kandydat wniósł już prośbę o dopuszczenie go do jednego z następujących egzaminów:

1) w okręgach sądów apelacyjnych we Lwowie, Krakowie i w okręgu sądu okręgowego w Cieszynie — do pierwszego egzaminu kancelaryjnego (§ 39 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 18.VII-1897 r. № 170 austr. dz. p. p.),

2) w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu do egzaminu na podsekretarza sądowego (art. 6 rozp. Ministra b. Dzielnicy Pr. z dnia 3.III 1920 r. Dz. Urz. tegoż Ministerstwa № 11 poz. 99 str. 252),

3) w okręgu sądu okręgowego w Katowicach do egzaminu na rejestratora sądowego lub podsekretarza sądowego (art. 5 i 10 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 16.VI-1922 r. Dz. U. R. P. № 46 poz. 397) i jeżeli kandydat posiada wszystkie warunki do

dopuszczenia go do takiego egzaminu, należy go dopuścić do złożenia tego egzaminu na podstawie dotychczasowych przepisów z tym skutkiem, iż egzamin ten złożony z dodatnim wynikiem zastąpi egzamin przepisany niniejszem rozporządzeniem.

Prezes Rady Ministrów: *K. Bartel*

Minister Sprawiedliwości: *W. Makowski*

Załącznik do rozp. Rady Min.
z dn. 4 sierpnia 1926 r. poz. 504.

L. księgi prot. egz. . . . .

Ś w i a d e c t w o.

Pan . . . . .
 Charakter służbowy . . . . .
 poddał się w dniu . . . . .
 na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia
 4-go sierpnia 1926 roku (Dz. U. R. P. № 89
 poz. 504) po raz . . . . . egzaminowi na
 stanowisko urzędnika III. kategorii w zarządzie cen-
 tralnym Ministerstwa Sprawiedliwości jako też w są-
 dach i urzędach wymiaru sprawiedliwości i złożył go
 z wynikiem . . . . .
 . . . . .

Dnia . . . . . 192 . . r.

(Pieczęć)

KOMISJA EGZAMINACYJNA

przy Sądzie Okręgowym w . . . . .

Przewodniczący Komisji

Członkowie Komisji